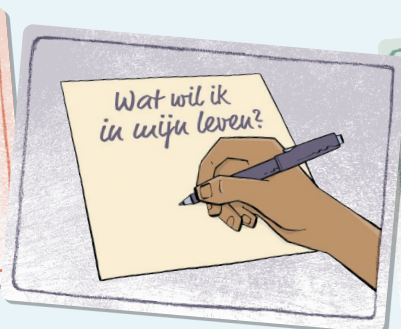
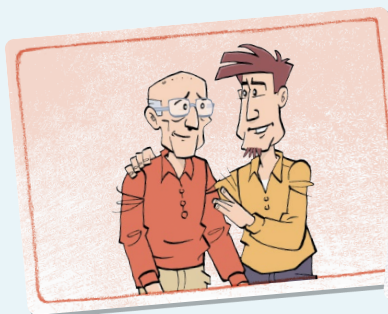
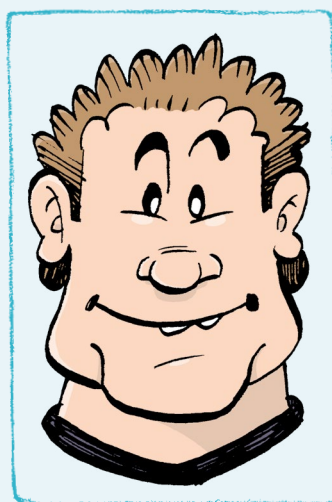

PROACTIEVE ZORGPLANNING

Vooruit denken als de gezondheid van uw naaste of cliënt achteruit gaat

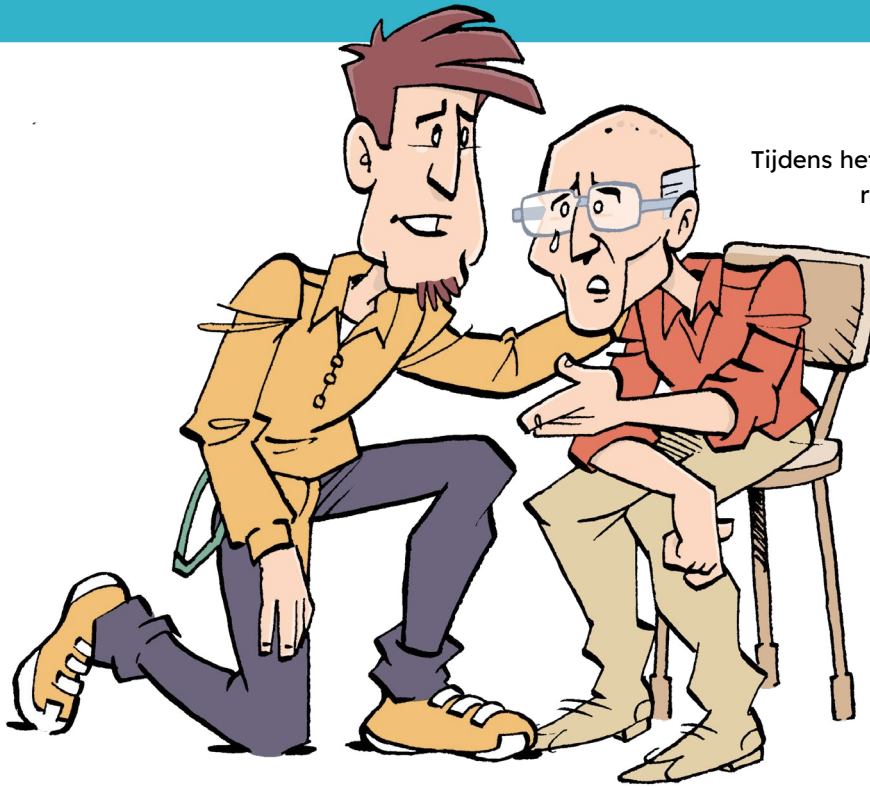
Informatie voor naasten en begeleiders

Deze informatie helpt u kennis te maken met proactieve zorgplanning of als voorbereiding op een gesprek met de arts over behandelwensen en eventuele behandelbeperkingen.

Wat is proactieve zorgplanning?

Proactieve zorgplanning is een belangrijk onderdeel van zorgverlening. Het gaat over het samen nadenken, plannen en regelen van de zorg die uw naaste nodig heeft. Samen met de zorgverlener voert u het gesprek over wat uw naaste belangrijk vindt in het leven. Over wat hij/zij wil of juist niet wil als het gaat om zijn/haar gezondheid. Nu en in de toekomst. Wanneer iemand hier niet zelf over kan besluiten spreekt de wettelijk vertegenwoordiger namens de cliënt.

Tijdens het gesprek geven de begeleiders de veranderingen aan die ze zien bij Job. Job geeft aan dat hij begrijpt wat de begeleiders bedoelen. Ook zijn vader ziet de veranderingen. Ze praten over wat Job wil. Zijn vader verwoordt de wensen van Job. Meerdere dingen zijn bekend uit eerdere gesprekken. Zo wil hij niet naar het ziekenhuis, behalve als hij daarna weer helemaal beter wordt. En wil hij niet gereanimeerd worden.

Nu zijn situatie aan het veranderen is, praten ze ook over wat hem nu in zijn dagelijkse zorg kan helpen. Er wordt afgesproken dat hij extra ondersteuning krijgt van een logopediste voor begeleiding bij het slikken. En dat zodra er weer dingen veranderen, ze er samen over gaan praten.

Waarom proactieve zorgplanning?

Wanneer de cliënt achteruit gaat kan dit lichamelijk zijn, maar ook hoe iemand zich in zijn of haar hoofd voelt. Ook kan achteruitgang te maken hebben met minder goed kunnen communiceren of minder met andere mensen omgaan, bijvoorbeeld meedoen aan activiteiten.

Als de gezondheid van uw naaste achteruit gaat, is het belangrijk om hier met de zorgverleners van uw naaste over te praten. U bent dan beter voorbereid op mogelijke veranderingen in zijn/haar situatie en weet u wat er mogelijk is. En de zorgverleners weten wat uw naaste belangrijk vindt. Dat geeft rust. Samen kunt u ervoor zorgen dat uw naaste de zorg krijgt die bij zijn/haar wensen past.

Proactieve zorgplanning - voorbeeld

Job is 33 jaar en heeft een licht verstandelijke beperking. Ook heeft hij een spierziekte die verergert. Hierdoor kan hij bijvoorbeeld zijn hand steeds minder goed bewegen. Ook slikken en praten wordt lastiger. Hij woont sinds zijn 18e in een zorginstelling.

Zijn ouders zijn Jobs vertegenwoordigers. Zijn vader is ook zijn mentor. Job heeft samen met zijn ouders en begeleiders jaarlijks een gesprek over hoe het gaat en wat hij wil. Maar de laatste maanden zien zijn begeleiders dat hij meer zorg nodig heeft en dat ook slikken meer moeite kost. Daarom plannen de begeleiders een extra gesprek, samen met Job en zijn vader.

(bron: Stichting Kwaliteitsimpuls Langdurige Zorg -SKILZ)

Mag ik zelf het gesprek over proactieve zorgplanning starten?

Ja, dat mag en kan zeker. U kunt de zorgverlener van uw naaste vragen om een gesprek. Als u al eerder een gesprek gehad heeft, kunt u aangeven dat u een vervolgesprek wenst of gemaakte afspraken wilt wijzigen.

Het gesprek met de arts:

In het behandelwensengesprek bespreekt u bijvoorbeeld:

- Hoe staat de cliënt in het leven en welke zorg past daar wel of juist niet bij?
- Wat is voor de cliënt 'kwaliteit van leven'?
- Het wel of niet reanimeren bij een hartstilstand.
- Welke behandelingen in het ziekenhuis gewenst of zinvol zijn (denk aan intensive care, beademing, bloedtransfusie of dialyse)
- Is ziekenhuis opname sowieso nog wenselijk of zinvol?
- Misschien is ziekenhuisopname of bepaalde behandeling enkel wenselijk na overleg of in specifieke situaties. Dit kan Dat kunt u (laten) vastleggen.
- Welke behandelingen zoals zuurstof en antibiotica op de woning zijn nog wenselijk?
- Is het nodig om hier afspraken over te maken?

Het gesprek met overige behandelaren op de groep en met de arts:

- Hoe ziet een goede dag er voor uw naaste uit?
- Wat vindt uw naaste belangrijk in zijn/haar leven?
- Wat heeft uw naaste nodig om zijn/haar leven fijn te vinden?
- Denkt uw naaste na over zijn/haar eigen sterfbed?
- Wat is voor hem/haar 'kwaliteit van leven en sterven'?
- Welke behandeling wilt uw naaste wel en niet, bijvoorbeeld als het slechter met hem/haar gaat?
- Wie gaat er mee naar gesprekken over de zorg en behandeling?
- Wie mag er voor uw naaste beslissen als uw naaste dat niet meer kan?

Zo'n gesprek voert u het liefst op een rustig moment, en niet in een onverwachte of stressvolle situatie zoals bij een opname op de eerste hulp. De afspraken worden vastgelegd in een hiervoor geschikt document. Wanneer de cliënt het gesprek niet zelf kan voeren wordt de vertegenwoordiger verondersteld in het belang van de cliënt te spreken en handelen. In principe

zijn de hulpverleners dan verplicht de wilsuitingen van de vertegenwoordiger te volgen.

Tenzij zij ervan overtuigd zijn dat het volgen van de wilsuiting van de vertegenwoordiger

niet in het belang van de cliënt is, of hem zelfs schaadt. Na het gesprek krijgt de cliënt of de vertegenwoordiger het document 'reanimatie en behandelwensen' van de arts om het te ondertekenen voor gezien.

Aanvullende informatie over reanimeren:

Als het hart ineens ophoudt met kloppen, is er sprake van een hartstilstand. Het hart pompt geen bloed meer naar de hersenen, de persoon raakt bewusteloos en het leven is in gevaar. Het op gang brengen van hart en longen van de persoon met een hartstilstand zo snel mogelijk weer aan de gang proberen te krijgen. Dat heet reanimeren.

Als de cliënt een hartstilstand krijgt, kan hij of zij niet meer beslissen of hij/zij gereanimeerd wil worden of niet. Dat moet dus vooraf gebeuren. Wanneer uw naaste meerder aandoeningen heeft, fysieke handicaps heeft, ouder is of een kwetsbare gezondheid heeft is de kans op een succesvolle reanimatie kleiner. Een niet-reanimatiebesluit kan ook worden genomen wanneer de arts reanimatie kansloos of ronduit schadelijk voor de cliënt vindt. Dit is een medische beslissing, dus voorbehouden aan de arts.

Bronnen

- Stichting Kwaliteitsimpuls Langdurige Zorg -SKILZ
- Stichting Palliatieve Zorg Nederland (PZNL).

Verder lezen?

- Website: overpalliatievezorg.nl

Deze site geeft veel informatie over palliatieve zorg, ervaringen van anderen en links naar websites van organisaties die zorg, hulp en begeleiding bieden.

Overpalliatievezorg is een website van Stichting Palliatieve Zorg Nederland (PZNL).

- Over reanimeren: zoek op 'reanimeren'

